

HET CLECOM PROJECT EN FAUNA EUROPAEA: EEN OPROEP TOT MEDEWERKING

R.A. Bank

The CLECOM project and Fauna Europaea: a request for help

The above mentioned organizations are working together to produce a check-list of the European land and freshwater molluscs. For the Fauna Europaea project (www.faunaeur.org) this list should be available at the end of this year. In order to obtain a high quality list, check-lists per country will become or are already available at the Web (see www.gnm.se and click on "In English" followed by "The Museum" and "CLECOM"). The malacological community is requested to consult these lists, and to contact the author by email (R.Bank@wxs.nl) regarding omissions or mistakes concerning specific status, nomenclature etc. By doing so, an up-to-date European list can be prepared at the end of this year. Such a list should provide a comprehensive insight into European molluscan biodiversity.

Het is al weer enige jaren geleden, dat een groep mensen zich tot doel heeft gesteld te komen tot een gestandaardiseerde soortenlijst van de land- en zoetwatermollusken die in Europa voorkomen. Deze groep staat bekend als de CLECOM groep, een afkorting die afkomstig is van Checklist European Continental Molluscs. Dit initiatief is hoogst noodzakelijk: vergelijkt u maar eens de nomenclatuur en de systematische indeling van gepubliceerde soortenlijsten tussen de verschillende landen. De verschillen zijn vaak enorm. Tijd dus, om tot een meer gestandaardiseerde lijst te komen, zodat we duidelijker met elkaar kunnen communiceren. Tevens willen we proberen, de versnipperde kennis samen te vatten, zodat ook niet-specialisten gemakkelijk inzicht krijgen in de biodiversiteit van de Europese mollusken, welke soorten waar voorkomen, welke endemisch voor een bepaald land zijn etc. Het is een gigantische klus. Voor wie meer wil weten over CLECOM, wil ik verwijzen naar de hieronder genoemde 3 publikaties van CLECOM, die de basis vormen voor (1) de nomenclatuur van de Noord-, West- en Midden-Europese land- en zoetwatermollusken, (2) de systematische indeling van de west-palearticische land- en zoetwatermollusken en (3) de nomenclatuur en verspreiding van de land- en zoetwatermollusken van Madeira, de Azoren, en de Canarische Eilanden (Macaronesia).

Daarnaast is er het zogenaamde 'Fauna Europaea' project actief (www.faunaeur.org). Die wil eind dit jaar een soortenlijst gecompileerd hebben van alle (naar schatting zijn dat er zo'n 110 duizend) in Europa voorkomende gewervelde en ongewervelde dieren (land en zoetwater; mariene organismen zijn in dit project uitgesloten). Om dat doel te bereiken is er een netwerk van coordinatoren/specialisten in het leven geroepen: voor elke diergroep is er een Europees coordinator, die er voor moet zorgen dat er een kwalitatief hoogwaardige lijst beschikbaar komt. Vanwege mijn activiteiten binnen CLECOM, heeft de 'Fauna Europaea' organisatie vanuit Parijs mij benaderd, deze taak op me te nemen. Dat heb ik gedaan (heel dom natuurlijk: nog meer werk...). Er is mij veel aan gelegen, dat de mollusken binnen dit megaproject goed uit de verf komt. Een mooie kans om de mollusken op Europees niveau te profileren (en dus ook op de politieke landkaart te plaatsen)! Er wordt nu naarstig gewerkt aan een overkoepelende lijst die gebaseerd is op de systematische indeling zoals voorgesteld door CLECOM. Uiteraard heb ik, nog de andere leden van het CLECOM team, beslist niet de wijsheid in pacht. Om toch tot een zo compleet mogelijke lijst te komen hebben we de hulp nodig van de zoveel mogelijk andere malacologen. Een overkoepelende lijst is onoverzichtelijk lang en complex (we schatten het aantal (onder)soorten tussen de 3500 en 4000). Daarom is besloten per land een soortenlijst op te

stellen. Daardoor kan nu op lokaal niveau bekeken worden of de lijsten compleet zijn, of dat ze nog verbetering behoeven (zoals het toevoegen van soorten, of het verwijderen van soorten die ten onrechte op de lijst staan, of soorten die verwijderd moeten worden omdat ze synoniem zijn van een andere soort, of soorten die in een verkeerd (sub)genus zijn geplaatst). De soortenlijsten zullen op het Web worden geplaatst. Voor een aantal landen is dat al gebeurd. U kunt deze lijsten vinden onder www.gnm.se, klik aan In English, klik daarna aan The Museum, en u kunt dan direct onder het subhoofdje dat verschijnt doorklikken naar CLECOM. Op deze plek staan de verschillende soortenlijsten (nu in totaal van 23 landen, er zullen er naar verwachting snel meer volgen).

Wie zijn steentje wil bijdragen aan dit project: bezoek de website, en stuur aanvullingen/verbeteringen/suggesties naar mijn email adres (zie onder) Met zijn allen kunnen we er iets moois van maken!! Dank alvast voor de medewerking. Overigens, het produceren van een 'kale' soortenlijst is uiteraard niet het einddoel van CLECOM: zie de publikatie betreffende Macaronesia genoemd in de literatuurlijst. Een ander voorbeeld is de recent verschenen soortenlijst/bibliografie van Frankrijk (geen formele CLECOM publikatie maar een publikatie van het Parijse museum, maar wel uitgevoerd door leden van het CLECOM team!). Maar laten we eerst maar eens proberen tot een kale soortenlijst te komen: eerst moet het fundament er zijn, alvorens we een mooi huis kunnen bouwen.

Literatuur

- Bank, R.A., K. Groh & Th.E.J. Ripken (2002): Catalogue and bibliography of the non-marine Mollusca of Macaronesia. – In: M. Falkner, K. Groh & M.C.D. Speight (eds.), *Collectanea Malacologica*. Festschrift für Gerhard Falkner. Hackenheim/München (ConchBooks / Friedrich-Held-Gesellschaft): 89-235, pl. 14-26.
- Bank, R.A., Ph. Bouchet, G. Falkner, E. Gittenberger, B. Hausdorf, T. von Proschwitz & Th.E.J. Ripken (2001): CLECOM-project. Supraspecific classification of European non-marine Mollusca (CLECOM sections I + II). – *Heldia*, 4 (1-2): 77-128. München.
- Falkner, G., R.A. Bank & T. von Proschwitz (2001): CLECOM-project. Check-list of the non-marine molluscan species-group taxa of the states of Northern, Atlantic and Central Europe (CLECOM I). – *Heldia*, 4 (1-2): 1-76. München.
- Falkner, G., Th.E.J. Ripken & M. Falkner (2002): Mollusques continentaux de France. Liste de référence annotée et bibliographie. – *Patrimoines naturels*, 52 : 1-350. Paris.

Adres van de auteur :
Graan voor Visch 15318
2132 EL Hoofddorp
Tel.: 023-5652184
E-mail: R.Bank@wxs.nl